

آزمون تشریحی دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

کلاس:

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۳۹۷

نام درس: فارسی

پایه: یازدهم

رشته: ریاضی و تجربی

صفحه ۱ از ۳

ردیف	سؤال	بارم
الف)	قلمرو زبانی	۷
۱	معنی واژه‌های زیر را بنویسید. الف) دیگر روز امیر مثال داد تا هزار هزار درم به دیگر ممالک دهند. ب) مردم روزگار بر تقوا و زهد او متفق بودند. ج) آنقدرها به زندگی دل نمی‌بست که پیشامد ناگوار را فاجعه‌ای بینگارد. د) گو یارب ازین گزاف‌کاری توفیق ده‌م به رسـتگاری ه) به پاس هر وجب خاکی از این مُلک چه بسیار است آن سرها که رفته. و) سپیده‌فردای گنجه با نهب و صفر گلوله‌های توپ روس باز شد.	۱/۵
۲	غلط‌املایی را در عبارات زیر مشخص کنید و صحیح آن را بنویسید. الف) نگاه فزون‌خواهانه و وحشت‌بار روس‌ها به فراتر از اینها دوخته شده بود. ب) حق تعالی چون اصناف موجودات می‌آفرید و وسایط گوناگون در هر مقام بر کار کرد. ج) آنگاه آگاه شدند که غرقه خواست شد. بانگ و هزاهز و قریو خاست. امیر برخاست. د) برو شیر درنده باش ای دغل میانداز خود را چو روباه شل	۱
۳	در گروه کلمات زیر غلط‌املایی را مشخص کنید و صحیح آن را بنویسید. (دو مورد) «کراهیت و ناپسندی، سور و شادی، طوع و رغبت، منبع بی‌شاعبه، رأفت و مهربانی، فروق خوارزمشاهی، غرامت زده، شیر آغوز»	۰/۵
۴	رابطه «تضمن» را در بیت زیر مشخص کنید. پی تبریک سال نو در آن بار زمین را بوسه دادم روز نوروز	۰/۵
۵	کاربرد معنایی واژه «محبوب» را در عبارتهای زیر بررسی کنید. الف) محبوب گشت از مردمان مگر از اطبا و... ب) مردی محبوب بود و دیده و دلش از گناه به دور...	۰/۵
۶	نقش‌های تبعی (معطوف، بدل، تکرار) را در گزینه‌های زیر مشخص کنید. الف) همین حالت صلح و یگانگی با عشق او را بردبار کرد و تحمل عظیم بخشید. ب) بیاموزمت کیمیای سعادت ز هم صحبت بد جدایی جدایی	۰/۵
۷	نهاد را در مصراع‌های زیر مشخص کنید. الف) کنار نام تو لنگر گرفت کشتی عشق ب) برداشته دل ز کار او بخت	۰/۵
۸	کدام‌یک از گزینه‌های زیر به شیوه بلاغی بیان شده‌اند؟ الف) نفسی بیا و بنشین سخنی بگویی و بشنو ب) یک جام ز صد هزار جان به که قیامت است چندان سخن از دهان خندان برخیز و قماش ما گرو نه	۰/۵
۹	نقش ضمیر «م» را در بیت‌های زیر مشخص کنید. الف) نانم افزود و آبرویم کاست ب) با زمانی دیگر انداز ای که پندم می‌دهی بی‌نوالی به از مذلت خواست کاین زمانم گوش بر جنگ است و دل در جنگ نیست	۰/۵

آزمون تشریحی دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

کلاس:

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۳۹۷

نام درس: فارسی

پایه: یازدهم

رشته: ریاضی و تجربی

صفحه ۲ از ۳

بارم	سؤال	ردیف
۰/۵	در مصراع اول بیت زیر «قید» و «مسند» را مشخص کنید. منزل حافظ کنون بارگه پادشاست دل بر دلدار رفت جان بر جانانه شد	۱۰
۰/۵	در گروه اسمی زیر وابسته هسته را مشخص کنید، سپس پیشین و پسین بودن و نوع آن را بنویسید. همچو گل یک سال اگر کردیم غربت اختیار مژده بلبل را که دیگر با گلستان آمدیم	۱۱
۵	قلمرو ادبی و شعر حفظی	ب:
۰/۵	به سؤالات زیر پاسخ دهید. الف) در بیت زیر «اضافه تشبیهی» و «اضافه استعاری» را مشخص کنید. سر نشتر عشق بر رگ روح زدند یک قطره فرو چکید و نامش دل شد	۱۲
۰/۵	ب) مجاز را در بیت‌های زیر مشخص کنید. ۱) آمد سوی کعبه سینه پر جوش چون کعبه نهاد حلقه در گوش ۲) نانم افزود و آبرویم کاست بینوایی به از مذلّت خواست ج) در کدام گزینه جناس همسان وجود دارد؟ ۱) چون رایت عشق آن جهانگیر شد چون مه لیلی آسمان گیر ۲) می‌گفت گرفته حلقه در بر کامروز منم چو حلقه بر در	۰/۵
۰/۵	د) متناقض‌نما (پارادوکس) را در بیت زیر مشخص کنید. «از این سد روان در دیده شاه زهر موجی هزاران نیش می‌رفت» ه) از میان بیت‌های زیر آرایه‌های «کنایه، متناقض‌نما، جناس و تشبیه» را بیابید و مشخص کنید. زاغی از آنجا که فراغی گزید رخت خود از باغ به راغی کشید عشق‌بازی کار بیکاران بود عاقش با کار بیکاران چه کار کدام دانه فرو رفت در زمین که نرسد چرا به دانه انسانیت این گمان باشد	۰/۵
۱	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید. الف) ای ..... برون آدمی ز ابر ب) دید یکی ..... به دامان کوه کان چهره ..... تابانم آرزوست عرضه ده ..... پنهان کوه	۱۳
۱	جای مصراع‌های خالی را پر کنید. الف) ..... ب) نادره کبکی به جمال تمام بگشای لب که قند فراوانم آرزوست	۱۴
۸	قلمرو فکری	ج:
۰/۵	کدام گزینه بیانگر مثل «از تو حرکت، از خدا برکت» است؟ توضیح دهید. الف) چه در کار و چه در کار آزمودن ب) رزق هر چند بی‌گمان برسد نباید جز به خود محتاج بودن شرط عقل است جستن از درها	۱۵
۰/۵	منظور از قسمت‌های مشخص شده چه کسانی است؟ «... گفت: زندگانی خداوند دراز باد، حال خلیفه دیگر است که او خداوند ولایت است و خواجه با امیرمحمود به غزوه‌ها بوده است و من نبوده‌ام...»	۱۶

آزمون تشریحی دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

کلاس:

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۳۹۷

نام درس: فارسی

پایه: یازدهم

رشته: ریاضی و تجربی

صفحه ۳ از ۳

بارم	سؤال	ردیف
۰/۵	با توجه به متن درس «در کوی عاشقان» به اعتقاد مولانا چه چیزی را باید مایه دروغ و افسوس دانست؟	۱۷
۰/۵	مفهوم عبارت «سراچه ذهنم آماس می کرد» چیست؟	۱۸
۰/۵	مفهوم مشترک دو گزینه زیر را بنویسید؟ الف) نیست جانم محرم اسرار عشق هر که در جان غم جانانه نیست ب) معذورید که شما را با عشق سروکار نبوده است.	۱۹
۰/۵	منظور از «شام رستاخیز» در بیت زیر چیست؟ در آن باران تیر و برق پولاد میان شام رستاخیز می گشت	۲۰
۱	در عبارت زیر مقصود نویسنده از قسمت های مشخص شده چیست؟ «مردمی که به خانه های تاریک و بی دریچه عادت کرده اند، از پنجره های باز و نورگیر گریزان هستند.	۲۱
۰/۵	با توجه به بیت زیر تحلیلی از سیر فکری پدر مجنون ارائه دهید. از سر تعمیر دل بگذر که معماران عشق روز اول رنگ این ویرانه ویران ریختند	۲۲
۲۰	جمع بارم	

پاسخنامه آزمون تشریحی دوره دوم متوسطه

گروه طراحی و بازنگری (به ترتیب الفبا): پوراندخت پاکدل، حمید شفیعی

پاسخ سؤال ۱:

الف) دستور داد - فرمان داد
 ب) همسو - هم عقیده - موافق
 ج) بپندارد - تصور کند
 د) رهایی - نجات یافتگی
 هـ) پاسداری - احترام - حراست
 و) فریاد - هراس - هیبت

پاسخ سؤال ۲:

الف) دهشت
 ب) وسایط
 ج) غریب
 د) مینداز

پاسخ سؤال ۳:

منبع بی شائبه - فروغ خوارزمشاهی

پاسخ سؤال ۴:

سال و روز

پاسخ سؤال ۵:

الف) پنهان - مخفی شده / ب) با شرم و حیا

پاسخ سؤال ۶:

الف) یگانگی: معطوف صلح (۰/۲۵)
 ب) جدایی: تکرار (۰/۲۵)

پاسخ سؤال ۷:

(هر مورد ۰/۲۵)

الف) کشتی عشق
 ب) بخت

پاسخ سؤال ۸:

(۰/۵ نمره)

گزینه (الف) صحیح است.

پاسخ سؤال ۹:

(هر مورد ۰/۲۵)

الف) مضاف الیه
 ب) متمم

پاسخ سؤال ۱۰:

(هر مورد ۰/۲۵)

مسند ← بارگه پادشاه/ قید ← کنون

پاسخ سؤال ۱۱:

یک: صفت شمارشی

پاسخ سؤال ۱۲:

الف) تشبیه: نشتر عشق / استعاره: رگ روح
 ب) (۱) سینه: مجازاً وجود / (۲) نان: مجازاً رزق و روزی
 ج) گزینه ۲ صحیح است.
 د) سد روان
 هـ) کنایه: رخت کشیدن / جناس: باغ و راغ / پارادوکس: کار بیکاران، تشبیه: دانه انسان

پاسخ سؤال ۱۳:

الف) آفتاب حسن - مشعشع
 ب) عرصه - مخزن

پاسخ سؤال ۱۴:

الف) بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست
 ب) شاهد آن روضه فیروزه فام

پاسخ سؤال ۱۵:

گزینه (ب) صحیح است. هر دو بیانگر تلاش برای کسب روزی هستند.

پاسخ سؤال ۱۶:

خلیفه: خلیفه مسلمین (در بغداد) / خواجه: بونصر مشکان

پاسخ سؤال ۱۷:

به دام دیو یا شیطان افتادن

پاسخنامه آزمون تشریحی دوره دوم متوسطه

صفحه ۲ از ۲

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۳۹۷

رشته: ریاضی و تجربی

پایه: یازدهم

پاسخنامه درس: فارسی

پاسخ سؤال ۱۸:

ظرفیت و گنجایش ذهنم بیشتر می‌شد.

پاسخ سؤال ۱۹:

هر کسی عشق را درک نمی‌کند.

پاسخ سؤال ۲۰:

میدان جنگ (مکان جنگ)

پاسخ سؤال ۲۱:

به ترتیب: سنت‌های کهنه و سراسر عقب‌ماندگی - پیشرفت و شکوفایی و آشنایی با علم و دانش روز

پاسخ سؤال ۲۲:

پدر مجنون به مفهوم نهایی این بیت رسید و فهمید دلی را که عشق ویران کند، دیگر آباد و سالم نخواهد شد.

